

STAROBĚLSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 12 • PROSINEC 2020

Starobělské pohledy

Shora. Foto: Tomáš Těhan. Více na str. 7

Povedl se vám pohledný snímek ze Staré Bělé? Pošlete nám jej na e-mail starobelsky.zpravodaj@gmail.com. Rádi jej otiskneme. **(red)**

Covid-rok 2020: co vzal a co s tím?

Končí rok, v němž se Starobělané museli obejít bez většiny oblíbených sešlostí i doposud běžných denních zvyklostí. Do obchodu s rouškou, škola i kostel online, hospoda či koníčky včetně kroužků pro děti vůbec.

Jak zvládla Stará Bělá atypický rok 2020 z velké části prožitý v nouzovém módu?

„Letošek především znamenal nejistotu – ve financích i s akcemi. Nebylo jisté,

kdy bude jak fungovat škola, společenský, kulturní život i obec jako taková,“ shrnuje starosta Mojmír Krejčíček.

A dodává k tomu: „Co se společenských a spolkových akcí týká, něco málo se povedlo udělat přes prázdniny spolkům. Jinak nešlo pořádat vůbec nic – do června se nedalo nic dělat a od září už se zase nedalo nic dělat. Jen namátkou – na jaře nebyly čarodějnice, v září dožínky, v listopadu svatý Martin. Nedošlo na koncerty jako je Čtvero ročních dob, dokonce dvakrát se odkládalo vystoupení

uznávaného tuzemského houslisty Jiřího Vodičky v Husově sboru.“

Co prosincové akce?

Vše závisí na hodnotě rizikového skóre PES. Pokud nebudeme na stupni dva, pak nebude nic. Na zlatou neděli se konává tradiční zpívání koled a vánočních písní u betléma. Plánovali jsme i něco podobného, jako byl loňský nultý ročník vánočního jarmarku. Že by to byl takový starobělský Mikuláš. To ale pravděpodobně nevyjde. V plánu je nově i novoroční přípitek.

pokračování na straně 3

**MĚSTSKÁ
POLICIE
OSTRAVA**

Urgentní telefonní číslo Městské policie 156
IVC Ostrava-Jih: ☎ **950 734 156**
✉ **Kaminského 636/12, Ostrava-Nová Bělá**

156

Obě telefonní linky fungují **nepřetržitě**. Volejte v případě zjištění protiprávního jednání, pohybu podezřelých osob a podobně.

Zprávy z rady

Rada městského obvodu Stará Bělá na svém 35. a 36. zasedání mimo jiné

vydala souhlas:

- společnosti Hydroidea, s. r. o., se sídlem Lešetínská 676/68, Ostrava, k mýcení dřevin – keřového porostu 22 m² střemcha obecná a 19 m² zlatice obecná na pozemku parc. č. 143/1, v kat. území Stará Bělá, které je nutné provést v rámci stavby “Rekonstrukce vodovodu a dostavba kanalizace v ul. Viničná a Vinohrad”
- k přerušení provozu v příspěvkové organizaci Mateřská škola Ostrava-Stará Bělá, se sídlem Blanická 180, Ostrava, a to na obou pracovištích v době vánočních prázdnin, tj. od 23. 12. 2020 do 3. 1. 2021

rozhodla:

- poskytnout neinvestiční dotaci ve výši 40.000,- Kč na spolufinancování při zajištění sociálních služeb pro občany Staré Bělé v roce 2021 spolku Centrum pro rodinu a sociální péči, se sídlem Kostelní náměstí 3172/1, Ostrava
- poskytnout neinvestiční dotaci ve výši 9.000,- Kč spolku Sdružení zahrádkářů obce Stará Bělá, se sídlem Blanická 1146/182, Ostrava, určenou na úhradu nákladů spojených s výměnou plynového topidla v objektu klubovny ve Staré Bělé a na pořízení lisovacích plachetek pro moštárnu
- poskytnout neinvestiční účelovou dotaci příspěvkové organizaci Knihovna města Ostravy, se sídlem 28. října 289/2, Ostrava, ve výši 10.000,- Kč určenou na nákup knih, časopisů a potřeb pro práci s dětmi při tvůrčích dílnách a věcných cen pro účastníky akcí a výherce soutěží, určenou

pro pobočku Ostrava-Stará Bělá v roce 2021

- uzavřít dodatek č. 3 k nájemní smlouvě na pronájem bytu v objektu Domova pro seniory, Blanická 180/154, Ostrava s nájemcem
  - 1) byt č. 2 - paní M. J.
  - 2) byt č. 3 - paní J. K.
  - 3) byt č. 4 - paní L. A.
  - 4) byt č. 5 - panem F. L.
  - 5) byt č. 6 - paní M. S.
  - 6) byt č. 7 - panem J. M.

na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za cenu 70,- Kč/m²/podlahové plochy/měsíc

- uzavřít dodatek č. 2 k nájemní smlouvě na pronájem bytu v objektu Domova pro seniory, Blanická 180/154, Ostrava s nájemcem
  - 1) byt č. 9 - paní I. K.
  - 2) byt č. 10 - paní M. CH.
  - 3) byt č. 11 - paní D. V.
  - 4) byt č. 12 - paní K. Š.
  - 5) byt č. 13 - panem S. N.
  - 6) byt č. 14 - paní D. P.
  - 7) byt č. 15 - panem K. Š.
  - 8) byt č. 16 - paní H. V.
  - 9) byt č. 17 - paní M. G.

na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za cenu 70,- Kč/m²/podlahové plochy/měsíc

- uzavřít dodatek č. 1 k nájemní smlouvě na pronájem bytu v objektu Domova pro seniory, Blanická 180/154, Ostrava mezi pronajímatelem Statutárním městem Ostrava, městským obvodem Stará Bělá a nájemcem
  - 1) byt č. 1 - paní M. K.
  - 2) byt č. 8 - paní K. M.

na dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za cenu 70,- Kč/m²/podlahové plochy/měsíc

- uzavřít nájemní smlouvu na byt č. 5 na ulici Blanická 187/1068, Ostrava s nájemcem panem P. F. na dobu určitou od 1. 12. 2020 do 30. 11. 2021 za cenu 60,-Kč/m²/měsíc/podlahové plochy

- uzavřít dodatek č. 16 přílohy č. 3 kupní smlouvy č. 10/2005 ze dne 18. 5. 2005 s prodávajícím společností VAE THERM, spol. s.r.o., se sídlem Kulturní 1785, Rožnov pod Radhoštěm, obsahující cenové ujednání, dohodu o zálohách, odběrový diagram a kalkulace ceny tepla v období 1. 1. 2021-31. 12. 2021

- bezúplatně předat dlouhodobý hmotný majetek (zařízení pro dezinfekci vzduchu zn. KillVir), k hospodaření příspěvkové organizaci Mateřská škola Ostrava-Stará Bělá, Blanická 180 v celkové hodnotě 197.423,60 Kč a příspěvkové organizaci Základní škola Ostrava-Stará Bělá, Junácká 700 v celkové hodnotě 97.671,20 Kč

- předat stavbu “Signalizace výjezdu vozidel SDH Stará Bělá” v celkové hodnotě 1.194.200,95 Kč do majetku Statutárního města Ostravy, a dále do správy společnosti Ostravské komunikace, a. s., se sídlem Novoveská 25/1266, Ostrava

- uzavřít dodatek č. 1 ke smlouvě o dílo na zhotovení stavby „Rekonstrukce chodníku na ul. Proskovické” se zhotovitelem společností Hochbau, s.r.o., se sídlem Povětronní 1286/71, Ostrava za cenu 313.494,- Kč bez DPH.

Jarmila Kaločová
tajemnice

Při vánočním úklidu využijte sběrné dvory

Chystáte se na vánoční úklid? K odložení větších věcí, které se nevejdou do popelnice, využijte sběrné dvory OZO Ostrava. Otevřené jsou i v období nouzového stavu. Odložení odpadu vedle kontejneru se bere jako založení černé skládky a za to hrozí pokuta až 50 tisíc korun. Vedle kontejnerů ale nelze pokládat ani běžný odpad z domácnosti, a to ani když je popelnice přeplněna. V tom případě je třeba počkat na její vyvezení, nebo vyhledat nejbližší volnější nádobu. Více na <https://www.ozoostrava.cz/pro-obcany/ostrava/sberne-dvory>. (ozo)

Starobělský úřad ve vánočních týdnech

	Datum	Úřední hodiny
pondělí	21. 12. 2020	otevřeno 8 - 13
úterý	22. 12. 2020	otevřeno 8 - 13
středa	23. 12. 2020	zavřeno
čtvrtek	24. 12. 2020	zavřeno - vánoční svátek
pátek	25. 12. 2020	zavřeno - vánoční svátek
pondělí	28. 12. 2020	otevřeno 8 - 13
úterý	29. 12. 2020	zavřeno
středa	30. 12. 2020	otevřeno 12 - 17
čtvrtek	31. 12. 2020	zavřeno

Covid-rok 2020: co vzal a co s tím?

pokračování ze strany 1

Prvního ledna bývá velký ohňostrojn v Hrabůvce, takže bychom se třeba o půl druhé odpoledne sešli u stánků za jídelnou a připili si – snad už na zdraví. Ale jak říkám – vše záleží na protiepidemickém stupni. Takže uvidíme.

Mnohé slavnosti během roku nebyly. Znamená to ušetřené peníze z rozpočtu?

Rozpočet nám město kvůli nižšímu příjmu z daní zkrátilo – neinvestiční dotaci o pět procent. Dělal to necelých 1,3 milionu korun. To se dotklo všech ostravských městských obvodů. S tím jsme se vypořádali poměrně jednoduše, měli jsme dostatečnou finanční rezervu.

Ale vzhledem k tomu, že nebyly akce a byla velká nejistota, některé plánované věci jsme nerealizovali z opatrnosti, některé jsme realizovat nemohli, protože nebyly projekčně nebo stavebně připravené. Tím jsme ušetřili spoustu peněz. Všechny zapojujeme do rozpočtu na rok 2021. Ten by měl být z města krácen oproti letošnímu o 12 procent.

Počítáme s tím, že po zapojení zůstatku bude rozpočet na rok 2021 ještě vyšší než v letošním roce.

Co se udělat nestihlo nebo nemohlo?

Především nemáme stavební povolení na novou školní tělocvičnu. Bylo v plánu přes milion korun na realizační projektovou dokumentaci. Dál potřebujeme přeložit zatrubnění části drobného toku, tam byl taky plánován milion korun. Zatím se nám podařilo získat jen územní rozhodnutí, o stavební povolení máme požádáno. Úmyslně se nedělalo oplocení ve školkách, které je v plánu. Školky nebyly tolik využívané, navíc jsme na dolním konci dost investovali do lokality U Lípy, takže jsme to pozastavili.

Jaké jsou plány na příští rok?

Záleží na rozpočtu, který schválíme. Počítáme s tím, že drtivá většina prostředků půjde na stavby související s rekonstrukcí Mitrovické ulice. Musíme se s ní časově sladit, protože pak už nebudeme moci pět let kopnout do země.

Vše podstatné budeme muset stihnout v roce 2021. Půjde o několik milionů korun – o několik úprav chodníků, opravu kruhového objezdu, chceme udělat nový asfalt u Masaryka, napojit dolní školku na kanalizaci, přesunout zastávku u Matěje a opravit chodník Na Lukách.

Co atypický letošek udělal s lidmi?

Osobně si myslím, že horší bylo jaro. Kdy nikdo nevěděl, koho covid-19 zasáhne, jak probíhá a kdy nebyly ochranné prostředky a muselo se hodně improvizovat. Teď už jsou lidé otupělejší, ne tak pozorní a ne tak důslední. Lidsky to chápou. Nicméně z hlediska šíření nemoci to dobře není.

Povzbuzení do závěru roku?

Zachovat si optimismus. A když už vás covid-19 dožene, nesledovat zpravodajství. Pusťte si oblíbený film nebo přečtěte knížku. Například stále aktuální Dějiny Strany mírného pokroku v mezích zákona. Doporučuji i z vlastní zkušenosti.

(sb)

Co vařila babka

**Bigus, bryja, stírka. Znáte?
Jedli jste? Vařilo se u vás?**

Dáme dohromady
starobělskou kuchařku
- sbírku receptů zdejších jídel,
na která jsme skoro zapomněli?

Pošlete nám tipy – co všechno by
do ní patřilo:

starobelsky.zpravodaj@gmail.com
nebo recepty přineste
na starobělský úřad.

**Uvaříme, vyfotíme,
zveřejníme!**

Chudí rytíři od Forgačů

Díky výzvě ve zpravodaji jsem si vzpomněl na jídlo, které mi dělávala babička Růžena Forgačová, když jsem byl malý. Obvykle v pátek na oběd – pátky se v naší rodině drží bezmasé. Asi to není nic typicky starobělského, je to vlastně varianta pokrmu, které se říká francouzský toust, ale pro mě je to už navždycky něco babičkovského.

Vojtěch Forgač

Chudí rytíři

Vždy dva plátky veky spojíme povidly, namočíme v rozšlehaném vajíčku s mlékem, obalíme ve strouhance a osmažíme.

Sypeme skořicovým cukrem.

facebook www.facebook.com/StarobelskyZpravodaj

V Husově sboru se těší, až doladí nové varhany

Píšťalu po píšťale, rejstřík po rejstříku skládají a ladí v Husově sboru nové varhany. Nástroj není úplně nový, jen novější - přivezený odjinud, mladší a v lepší kondici než ten původní, který dosloužil. „Na nových varhanách se usilovně pracuje. V této chvíli už je větší část úspěšně nainstalována na místě a dokonce i hraje. Jistě bychom si moc přáli, aby se nástroj mohl představit v celé své kráse už o letošních svátcích. Zda se nám to podaří, netušíme, protože práce je ne snadná, ovlivněná mnoha skutečnostmi,“ shrnuje farářka Církve československé husitské Gabriela Bjolková.

V Husově sboru museli nejprve rozebrat a odnést z kúru varhany původní. Pak připravit podmínky jejich náhradnicím. „Naskytla se nám možnost získat kvalitní, zhruba stejně velký nástroj krnovské firmy Rieger-Kloss z Husova sboru v Petřvaldu u Karviné.

Po prohlídce těchto varhan jsme zhodnotili, že jsou stále dost dobře funkční a použitelné, i když se na ně dlouho nehrálo a nebyly opravovány. Po dlouhém zvažování a diskusi jsme se rozhodli pro

Na kúru v Husově sboru je nový hudební nástroj.

výměnu nástroje,“ popsal varhaník Jakub Kubis.

O výměnu a nastavení varhan se stará varhanář Petr Strakoš. V Husově sboru

už se těší, až tóny z nich potěší věřící během bohoslužeb či návštěvníky některého z budoucích koncertů.

(joh)

Fara dostává nový plášť

V říjnu a listopadu se opravovala farní fasáda.

Oprava fasády ze tří stran, to je důvod, proč starobělskou faru obepínalo po dva měsíce lešení a ochranná síť. „Nová fasáda byla nutná, protože nám už padaly malé římsy a hrozilo, že někoho zasáhnou,“ vysvětluje farář Bohuslav Novák.

Práce začaly na počátku října, hotovo mělo být na konci listopadu. „Nasmlouvaná cena je necelých 700 tisíc korun. Na opravu nemáme žádné dotace, vše se platí ze sbírek a darů farníků. Patří jim za to můj velký obdiv a ještě větší poděkování za štedrost, zájem i za modlitby, kterými provázají toto dílo,“ dodává kněz.

Čtvrtou, zadní stěnu směrem do zahrady opravovala farnost před několika lety, kdy se renoval zadní vchod do fary.

(joh)

Půlnoční online? I to se může stát, počítají faráři

Namísto obvyklých církevních příprav adventu i Vánoc spousta otázníků. Co bude v prosinci možné? Jak letos pojmut advent? Bude se konat půlnoční a další sváteční bohoslužby?

Gabriela Bjolková za Církev československou husitskou i otec Bohuslav Novák za tu katolickou chystají možné varianty. Faráři hledají řešení, jak udělat i letošní svátky lidské, i kdyby se s věřícími nemohli potkat v kostele jako obvykle.

Jak se chystáte na letošní advent a Vánoce, když momentálně nikdo netuší, co tou dobou bude a nebude povoleno?

Gabriela Bjolková:

Zvažujeme různé scénáře, abychom mohli co nejvíc vyjít vstříc našim věřícím. V této chvíli jsme se asi už všichni naučili se situací pracovat, jakkoli nám není příjemná.

Snažíme se být v kontaktu skrze média - telefony, facebook, aktuálně koncipujeme nové webové stránky. Tak si mimo jiné předáváme i odkazy na přenosy bohoslužeb. Posíláme dopisy, máme oznamy na vývěsce a samozřejmě konáme i individuální setkání v rámci daných možností.

Všichni doufáme, že se sejdeme alespoň o svátcích, protože společenství se nedá úplně nahradit, ale respektujeme ochranu zdraví a pokusíme se přizpůsobit. Každopádně naši věřící vědí, že jsme tady stále pro ně.

Bohuslav Novák:

Odpovědi jsou dost nesnadné. Krátce: čekáme na rozvolnění. V tomto stavu toho nelze na živo moc dělat.

Pokud situace zůstane stejná, budeme nadále mít otevřený kostel pro přijímání svátosti ve všední den od 7.30 do 8.30 a od 16.30 do 17.30 hodin.

V neděli je kostel otevřen od 9 do 11.30 a odpoledne od 14 do 17 hodin.

Co se týká techniky pro online vysílání, snažíme se v tyto dny umístit v kostele kameru a připravit se na vysílání rořádných bohoslužeb do domácnosti. Půlnoční mše svatá zůstává prozatím v mlze nevědomí. V nejhrošším opět online.

Končící rok 2020 je velmi specifický, spoustu věcí jsme všichni museli dělat jinak. Co vám profesně i osobně dal?

Gabriela Bjolková:

Letošní rok byl opravdu podivuhodný. Co všechno nám odkryl svou jinakostí,

V kostele sv. Jana Nepomuckého jsou štědrovečerní bohoslužby tradicí. Jak to bude letos?

budeme možná ještě dlouho zjišťovat a třeba časem i ledacos přehodnotíme. Řekla bych, že hodně toho v nás "obnažil". Každopádně připomněl lidem zranitelnost, strach, ale i odvahu, zaměřil pozornost mnohých na význam hodnot - co opravdu v životě nutně chci a potřebuji a co ne. Dokázali jsme se vyburcovat k solidaritě, ale i ke hrubosti a hašteření. A myslím, že s nadsázkou můžu říct, že se opravdu potvrzuje ono staré rčení: Člověk míní, ale...

Tento rok byl každopádně velkou výzvou. Vlny extrémního emočního tlaku ve společnosti střídalo až umrtvení a tak mnohým nezbylo, než hledat nové cesty, někdy i velmi těžce a bolestně. Když se ale člověk, který tím projde, zbaví balastu a jde až na dřev, objeví často ty základní pravdy a hodnoty, mnohdy duchovní povahy a začne si jich pak více vážit a užívat je pro dobro sebe i okolí a to je velmi cenné.

I já osobně jsem hledala odpovědi na stejné otázky jako všichni: co se to děje, kdy to skončí, co to znamená, jak se k tomu postavit. Za stejných podmínek - profesně velký nápor, nejistota, obavy, doma školou povinné děti s online vyučováním a maturanti, takže paradoxně i ve chvílích utlumení společnosti s daleko větším pocitem zapřažení. A prozatím mi z toho vychází hlavně: Rozdávej lásku

a laskavost dokud můžeš, nikdy jich není dost!

Bohuslav Novák:

Končící rok je velmi zvláštní. Situaci, která nastala, ať už epidemii covidu-19, ale i související opatření, nezažil nikdo z nás. Není s čím srovnat, nelze využít poznatků z minula. Nejsou léky, účinná vakcína.

To vše dohromady způsobuje větší neklid a nervozitu nejen ve společnosti - viz. diskuze na internetu, ale také v rodinách a manželstvích.

Zabarikádování se do pozice „já vím, já znám, já odborník na vše“ způsobuje, že opatření nouzového stavu nezabírají tak účinně a tak rychle, jak by mohla.

Křesťanská víra nás i v této situaci vede k uznání, že i teď jsme v Božích rukou. K Bohu se utíkáme, když nás události válčují a od Boha se odrážíme, abychom klid, který jsme u něj načerpali, nabízeli v setkáních různého druhu a s různými lidmi.

Já i otec Petr bychom Starobělanům přáli, ať i o letošních vánočních svátcích jsou potěšení příchodem Božího syna na tento svět a vždy v něm hledají oporu, útěchu a sílu. Ať jsou v jeho jménu vždy ochotní a schopni vycházet vstříc lidem, i když jsou jiného názoru.

Jana Fabianová

Cyklozátáčka po proměně: místo trávy úhledné kameny

Zatáčka cyklostezky Na Lukách u domku s oranžovou fasádou dostala novou podobu. Nevzhledný travnatý roh je pryč, nahradil jej upravený kačírek doplněný většími kameny a travinami.

Nápad vzešel od rodiny, okolo jejíhož domu projíždí a prochází denně mnoho výletníků. O uskutečnění se postaral úřad starobělského obvodu. „Původně travnatý povrch byl velmi těžko udržovatelný. Nápad byl rodiny Pustkovy, platili jsme to my. Realizaci provedla paní Rudolfová z Brušperku za cca 40 tisíc korun. Hotovo bylo za dva dny,“ popisuje proměnu místa starosta Mojmir Krejčíček.

A obyvatelé domu u cyklozátáčky jsou za to rádi. „Žijeme takzvaně na rohu a na křižovatce cyklostezky směr Proskovice a Výškovice. Projíždí tudy davy cyklistů, běžců, chodců, bruslařů, rodin s dětmi, v zimě i běžkařů. Pokud je slunečný den, tak to tady je opravdu jak na Václaváku. Manželovi a mně nebylo jedno, jak to tady vypadá. Manžel se celé roky, co tu žijeme, snažil příkopu i rožek udržovat. Několikrát tam dokonce vysadil i nějaké rostliny a keříky, ale nepřežilo to dlouho. Ten trojúhelníkový rožek byl takový nijaký. Jen tráva a nic. Proto jsem letos požádala pana starostu o zútulnění,“ vysvětluje Dagmar Pustková.

Z provedení akce Trojúhelník, jak si ji pro sebe doma pojme-

Pojí se tu stezky z Proskovic, Polanky a Staré Bělé.

novali, jsou nadšení. „S manželem jsme jen chtěli, aby to tady u nás, na dolním konci, bylo hezké, útulné. Podle našeho názoru i dle prvních ohlasů sousedů a cyklistů se to povedlo. Jsem tomu ráda. Pracovali poctivě a rychle. Teď budu doufat, že to vydrží léta pěkně,“ věří Starobělanka. (joh)

V zatáčce byl původně obyčejný travnatý záliv. Teď ho nahradil kačírek s většími kameny a rostlinami.

Stará Bělá shora. Snímkům pomohl na svět i covid-19

Začalo to prostým e-mailem: „Zasílám dvě fotografie ranního probuzení Staré Bělé z ptáčích perspektiv. Foceno 26. října 2020 v 7:45,“ uvedl v něm Tomáš Těhan.

A připojil fotky, které vyrazí dech.

Jak vznikly?

Nad Starou Bělou jsem se s dronem vznesl, abych zachytil krásné barvy podzimu v kombinaci s mlhou.

Jak jste se k tak specifickému typu focení dostal?

Pohled z ptáčích perspektiv je hodně za-

Fotky Tomáše Těhana

- foceno: dron DJI Mavic 2 Pro (typ foťáku Hasselblad L1D-20C CMOS senzor 1" rozlišení 20MP)
- technologie: pětinasobný Autobracketing (AEB), foceno do formátu RAW (Jako bracketing se označuje postupná změna některého z parametrů snímání fotoaparátu. Autobracketing je funkce, při které fotoaparát zachytí sekvenci snímků podle nastavených hodnot.)
- zpracování: Adobe Camera Raw - využití sloučení fotek do HDR a PANO. („Focení krajinářské fotografie je také malé umění a projev daného pocitu při focení a zpracování v daný okamžik,“ říká k tomu autor.)

Starobělský východ slunce.

jímavý a okouzující, a když mi kamarád ukázal tento druh fotek, bylo rozhodnuto. Zakoupil jsem před rokem a půl dron a začal se učit ovládání a seznamovat se s focením z dané perspektivy.

Máte další fotoplány?

Ve Staré Bělé je hodně zajímavých míst k focení, a hlavně při každém ročním období je daná scenerie jedinečná. Nejraději fotím při východu, západu slunce a v modré hodině. Focení a učení se věnuji cca čtyři roky. Převážně jde o krajinářskou fotografii a noční focení. Vše je závislé na volném čase a hlavně počasí.

Focení Staré Bělé mám v plánu, co nejdříve to půjde. Fotil jsem i dřív, ale časově

jsem nestíhal fotky zpracovat. Díky covidu-19 mám více času na zpracování fotek v počítači.

Jana Fabianová

Odra ven z koryta.

Paskov a za ním beskydské panorama.

Na stáž do Kanady. V roce 1982

Starobělské stopy

díl první

Pravděpodobně většina z obyvatel Ostravy si pamatuje, že ve Vítkovicích se od poloviny 70. let 20. století vyrábělo pro naše jaderné elektrárny. Dnes jsou v provozu v naší republice dvě, jedna v Dukovanech a jedna v Temelíně. Obě byly postaveny podle sovětské dokumentace typu VVER, v Dukovanech VVER 440 MW a v Temelíně 1000 MW. Vítkovice dodaly do obou těchto elektráren dvě klíčové tlakové nádoby primárního okruhu jaderné elektrárny, a to kompenzátory objemu a parogenerátory. V jednom bloku elektrárny VVER 440 pracuje jeden kompenzátor objemu a šest parogenerátorů. V Dukovanech jsou v provozu čtyři bloky a to znamená, že Vítkovice dodaly do Dukovan čtyři kompenzátory objemu a 24 parogenerátorů.

Nejdůležitější v jaderné elektrárně je reaktorová nádoba, kde probíhá reakce. Ta je celá vyrobená z nerezové oceli, byla vyráběna ve Škodě Plzeň, ale nerezové kroužky, ze kterých byla v Plzni svařena, dodaly Vítkovice. Podobně i do Temelína dodaly tyto tlakové nádoby Vítkovice.

Jenom pro představu, jaké má těleso parogenerátoru VVER 1000 rozměry - délka 14,5 m, průměr 4,5 m, tloušťka stěny 80 mm, celková hmotnost cca 220 tun. Do tělesa jsou veřazeny dva nerezové kolektory, které jsou uvnitř nádoby spojeny soustavou nerezových trubek o průměru 16 mm a tloušťce 1,6 mm. Do vstupního kolektoru je nerezovým potrubím o průměru 600 mm přiváděna parovodní směs z reaktorové nádoby

Sídlo Kanadské atomové agentury v Mississauga.

o teplotě 320 stupňů a tlaku 6,3 MPa a ta předává teplo vodě sekundárního okruhu, která je pak vedena z parogenerátoru na turbíny a s ní spojený elektrický generátor. Z výstupního kolektoru je pak parovodní směs primárního okruhu vedena zpět do reaktorové nádoby.

Vítkovice uměly!

Jak je z výše uvedených informací vidět, platily Vítkovice za jednoho z nejdůležitějších dodavatelů komponentů pro naše jaderné elektrárny a tato skutečnost pak významně ovlivnila renomé Vítkovic v seznamu firem schopných vyrábět a dodávat spolehlivé výrobky pro jaderné elektrárny. I z tohoto důvodu dostaly Vítkovice v roce 1979 nabídku přes ČSKAE (Československou komisi pro atomovou energii) od IAEA (Mezinárodní agentury pro jadernou energii) se sídlem ve Vídni vyslat do Kanady jednoho svého pracovníka na několikaměsíční stáž. Se zaměřením na nedestruktivní

kontrolu komponentů jaderných elektráren přímo ve výrobním závodě i na kontrolu bezpečnostními předpisy stanovených uzlů při odstávkách v jaderných elektrárnách.

Nějaké zkušenosti i s těmito kontrolami jsme již ve Vítkovicích měli, protože jsme je prováděli na první jaderné elektrárně v tehdejší Československu, která už byla v provozu v Jaslovských Bohunicích na Slovensku a byla kompletně dodána Sovětským svazem.

Jedna z nejdiskutovanějších otázek při projektování, výstavbě a provozování jaderných elektráren jsou otázky jejich bezpečnosti. Co se týče našeho výrobku - parogenerátoru - tak tam je nejdůležitějším úkolem dosáhnout absolutní těsnosti spojení soustavy nerezových trubek obsahující kontaminovanou vodu primárního okruhu s tělesy kolektoru a zabránění jejího průniku do vody v sekundárním okruhu. Kdyby k tomu došlo, způsobilo by to katastrofální zamoření celé elektrárny a jejího okolí s důsledky, které by měly velký vliv na celkový pohled na jadernou energetiku. Asi proto byla stáž zaměřena na kontrolu, protože celý Západ se díval na naše a sovětské jaderné elektrárny s nedůvěrou.

rofální zamoření celé elektrárny a jejího okolí s důsledky, které by měly velký vliv na celkový pohled na jadernou energetiku. Asi proto byla stáž zaměřena na kontrolu, protože celý Západ se díval na naše a sovětské jaderné elektrárny s nedůvěrou.

A co angličtina

Vrcholové vedení Vítkovic pak pro tuto stáž v Kanadě provádělo výběrové řízení na vhodného kandidáta. Mimo odbornostních a jazykových kritérií bylo požadováno i další kritérium poplatné tehdejší politické situaci ve světě, neodvolatelným požadavkem bylo tedy i členství v KSČ. Kandidaturu každého uchazeče tehdy schvaloval krajský výbor KSČ. Co se týče odborných znalostí, kvalifikace a členství ve straně, splňovalo požadavky více kandidátů, kanadská strana ovšem požadovala dobrou znalost angličtiny a nutnost vykonat předepsané jazykové testy. Testy jsem zdárně absolvoval a nakonec jsem byl, ke svému překvapení, pro stáž vybrán já.

Kde je Mississauga?

Po vyplnění spousty dotazníků jak českých tak zahraničních bylo stanoveno někdy začátkem roku 1981 přibližné datum počátku stáže na květen 1982. Musel jsem však pro IAEA (Mezinárodní agenturu pro jadernou energii) vypracovat svoji představu o odborném zaměření stáže tak, aby AECL (Kanadská atomová agentura) mohla celý

Byli jste ve světě nebo na zajímavých místech Česka?

Chcete se podílet o zážitky a zkušenosti s ostatními Starobělany?

Přispějte do naší nové rubriky

Starobělské stopy

Formou osobního cestopisu zachyťte to nejzajímavější z vaší cesty (v rozsahu maximálně 1 normostrana) a pošlete spolu s fotkami na adresu starobelsky.zpravodaj@gmail.com.

Vaše redakce

program mého pobytu naplánovat. I pro mne tak tento poměrně vzdálený termín byl přijatelný, protože jsem měl dostatek času hlavně na jazykovou přípravu. Měl jsem doma spoustu magnetofonových pásek s různými gramatickými cvičeními namluvenými Angličany a spoustu různých testů a téměř denně jsem po večerech angličtinu piloval. Později se zmíním, jak se mi to vyplatilo.

Rok uběhl a pomalu se začal blížit můj odjezd na stáž. Mezitím jsem dostal informace, že stáž bude probíhat v jednom ze sídel Kanadské atomové agentury, v městě Mississauga, které sousedí s Torontem, a je naplánována na maximálně 6 měsíců. Název města je indiánského původu, nějakého kmene, který tam kdysi sídlil. Tehdy měla Mississauga 200 000 obyvatel a rozeznat, kde končí Mississauga a začíná Toronto, se dalo jedině podle značky na kraji dálnice, která toto oznamuje.

Celá stáž byla financována Mezinárodní kanadskou agenturou pro rozvoj (CIDA) včetně letenek a stipendia, takže československou stranu moje stáž nestála ani korunu. Bylo mi z Kanady oznámeno, že první stipendium na dva měsíce mi bude předáno až tam, takže si mám s sebou vzít nějaké finance na cestu.

Třikrát zájem STB

Letenka byla s odletem z Prahy do Montrealu a přestupem do hlavního města Ottawy, tam nocleh v hote-

lu YMCA, převzetí stipendia a odlet do Toronta. Protože pamětníci oněch časů vědí, že nebylo možné koupit si zahraniční měnu v bance, požádal jsem Vítkovice o pomoc. Po velkých trablech jsem dostal z Československé národní banky zapůjčeno 31,5 kanad-

bezpečnosti, což jsem ale nestačil postřehnout. Ty schůzky před odletem proběhly tři, pokaždé jinde a na všech jsem dostával instrukce, jak se mám v Kanadě chovat, hlavně nevyhledávat kontakty s českými emigranty, a pokud budu kontaktován já, co mám říkat,

na takovou dobu jednodu- chou záležitostí. Měl jsem tehdy 34 let, v roce 1981 jsem prodělal těžký úraz popálením, který byl sice již zhojen a lékaři mi v odjezdu nebránili, měl jsem doma ženu a dvě děti ve věku 11 a 9 let, jel jsem tam úplně sám, do neznámé-

Jezdec kanadské jízdní policie před kanadským parlamentem v Ottawě.

ských dolarů, které jsem si musel potom v Kanadě odložit a bance je vrátit.

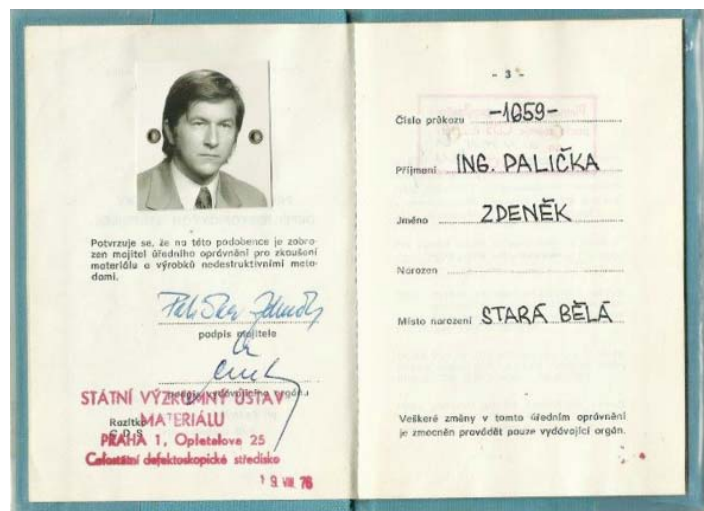
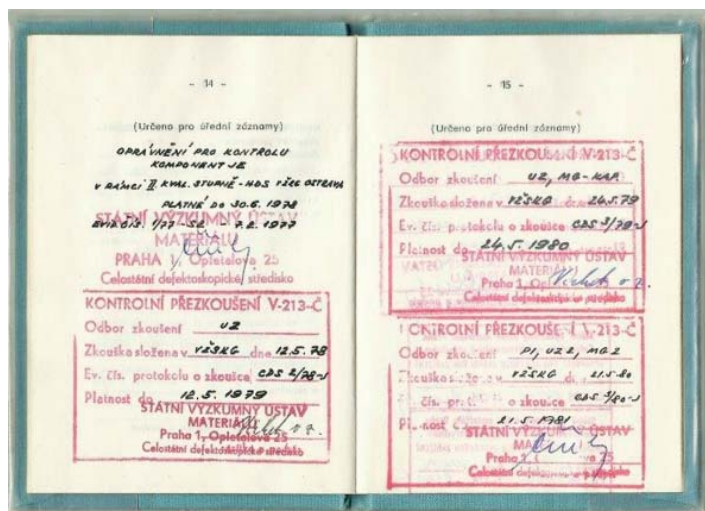
V posledních asi třech týdnech před odletem jsem byl kontaktován pánem, který se mi představil jménem Mozart, domluvil si se mnou schůzku v nějaké ostravské kavárně, ukázal mi nějakou legitimaci, prý je to legitimace Státní

nezavádět hovory na politickou situaci u nás, hospodářské otázky a podobně. Při poslední schůzce už při rozchodu si pamatuji, když mi řekl závěrečnou instrukci, že mám odpovídat v intencích Rudého práva, což - pro mladší čtenáře - byl oficiální deník KSČ.

Musím se taky zmínit o tom, že i z mé strany nebyl odjezd

ho prostředí. Cítil jsem, že mi kolegové mi skrytě záviděli, a i tehdejší technický náměstek Vítkovic mi dva dny před odjezdem řekl: „Synku, nepamatuji, že by kterýkoli vítkovický zaměstnanec jel na tak dlouhý pobyt za moře jako ty.“

Zdeněk Palička
(pokračování příště)

Takzvaný Průkaz opravňující k nedestructivním zkouškám patřící inženýrovi Zdeňku Paličkovi.

Starobělský kalendář 2021

Na již tradičním nástěnném kalendáři, tentokrát pro rok 2021, jsou dvě dobové pohlednice. Na první, která je na kalendáři rozdělená do dvou částí, je kostel sv. Jana Nepomuckého a Katolický (lidový, kulturní) dům.

Na druhé, takzvané okénkové pohlednici jsou zachyceny tři dobové výjevy z naší obce okolo roku 1910. Vlevo nahoře je vila, kterou nechal postavit MUDr. Leopold Bordovský, který se narodil v roce 1868 ve Frenštátě pod Radhoštěm a který se stal v roce 1903 nástupcem prvního starobělského lékaře – ranhojiče Františka Chally, rodáka z Klimkovic. Dr. Bordovský nejprve bydlel v pronájmu u hostinského Ludvíka Máchy v hotelu Zlatý jelen. V roce 1906 pak nechal postavit zobrazený dům (vilu) s ordinací. Ale už v roce 1909 přijal výhodnější místo městského lékaře v Mariánských Horách. Vystřídal jej MUDr. František Fuchs, rodák ze Zábřehu na Moravě. Ten také

Katolický (lidový) dům.

vilu od Dr. Bordovského koupil a vykonával zde lékařskou praxi až do své smrti v roce 1939. Po něm zde ordinoval jeho syn František, narozen ve Staré Bělé v roce 1912. Po jeho smrti v roce 1955 měl ve vile ordinaci další známý starobělský lékař Dr. Vojtěch Grosman. Ordinoval zde do roku 1968. V letech 1993 až 2003 zde měla sídlo firma Borcad. Dnes je to rodinný dům č. p. 240.

Na druhém záběru vpravo nahoře je dobový pohled do dnešní Mitrovické ulice. Záběr byl pořízen přibližně z místa Gregárkovy ulice směrem k dnešnímu kruhovému objezdu. Na pravé straně této tehdy nejdůležitější cesty jsou postupně zachyceny: bývalá požární zbrojnice, pošta – dnes kamenictví, obchod M. Sýkorové a nakonec hotel Zlatý jelen.

Na třetím spodním snímku je pak nejčastější záběr na pohlednicích Staré Bělé, a to kostel a stará škola. Jen pro připomenutí uvádím, že římskokatolický kostel zasvěcený sv. Janu Nepomuckému se začal stavět v roce 1791 na místě bývalého hřbitova a přes některé staveb-

Historická pohlednice nabízí unikátní pohledy na místa, která dnes vypadají jinak.

ni peripetie byl s patřičnou slávou vysvěcen 14. 6. 1801. Objekt staré školy se skládá ze dvou částí. Nižší vlevo je z roku 1870, kde v přízemí byl byt pro nadučitele s příslušenstvím a v patře dvě učebny a kabinet k uložení školních pomůcek. Druhá, vyšší budova vpravo byla zprovozněná a vysvěcená 17. 9. 1905 a sloužila svému účelu až do roku 1961, kdy byla otevřena dnešní škola. Dnes je v areálu bývalé školy mateřská škola, školní jídelna, ale hlavně nově velkolepě zrekonstruovaný domov pro seniory.

A nakonec je na kalendáři vpravo dole Katolický (lidový) dům. Byl stavěn v letech 1929 až 1931 stavební firmou Novot-

ný a Strnadel. Ve dnech 15. a 16. srpna 1931 proběhla v jeho prostorách a okolí velká slavnost u příležitosti otevření a vysvěcení nového katolického domu a předání klíčů stavební firmou majiteli. Součástí oslav byly velké církevní obřady, kdy mimo jiné bylo pokřtěno 250 bířmovaných. Součástí byl i velký orelský průvod, který skončil na orelském hřišti lidovou veselící. Vlastní svěcení se konalo 16. 8. 1931, takže v roce 2021 to bude 90 let od této události. K otevření a vysvěcení byl vydán pamětní odznak, který je také na kalendáři zobrazen.

Oldřich Dlouhý
kronikář

Kalendář zdobí i dobový snímek katolického kostela.

Nový Šrám Matláška juniora

Starobělský písničkář René Matlášek junior má nový Šrám. Videoklip ke dva roky staré písničce vydal v době, kdy Česko paralyzovala podzimní covidová vlna. „Šrám je píseň partnerské intimity, něhy, zranitelnosti a otevřenosti. Je čistá a upřímná a to jsme se snažili přenést i do aranže,“ říká autor a interpret. „Inspirací byla moje slečna. Když jsem se dostal do partnerské role, začal jsem zjišťovat, co to všechno obnáší. Zjistil jsem, že mimo spousty krásných věcí mě partnerská role seznámila i s novým druhem bolesti. Kdykoliv jsem viděl svou partnerku plakat a něčím se trápit, prožíval jsem bolest, kterou jsem dříve neznal. A to jediné, co můžu dělat, je tiše ji obejmout a dát najevo, že ať se jí stane cokoli, já jsem tady pro ni. Tuhle situaci jednou za čas zažívá asi každý pár. Atmosféru, která je něžná, upřímná a zranitelná.“

Hlavní roli v klipu přijala Beáta Hrnčířková, herečka ostravského Divadla Mír, známá také z videí populární improvizáčnické party Tři tygři. „Šrám je píseň plná emocí, které Beáta Hrnčířková skvěle ztvárnila. O hudební produkci, mix a master se postaral Reného spoluhráč a kytarista Vít Štaigl. Režii, kameru a střih zajistil Maxmilián Čuba,“ upřesnila za MAR production Andrea Matlášková.

(joh)

Hlavní roli v novém klipu ztvárnila herečka Beáta Hrnčířková.

René Matlášek jr. – Šrám:
<https://youtu.be/2VI-MtFnLw>
www.renematlasek.cz

 www.instagram.com/renematlasek/

 www.facebook.com/matlasekrene/

PRODEJ MÁKU

Rodinná farma Nováčkovi

Do svahu 475

Stará Bělá

tel. 604 278 995

**ANTÉNY, SATELITY
MONTÁŽE, SERVIS
OPRAVY, ELEKTROINSTALACE
V BYTECH**

Kontakt: 728 19 46 22, Tomáš Kožušník

KOCOUREK JOSEF

Vám nabízí:

- čištění koberců a sedacích souprav
- půjčování stroje kärcher
- mytí oken

Mobil: 606 363 300

KOMINICTVÍ Radovan Polakovič IČ: 74447971

Nabízím Vám:

Pravidelnou kontrolu spalinových cest dle vyhlášky č. 91/2010 Sb. se zprávou o provedení kontroly (možno v sobotu i v neděli)
Čištění komínů a kouřovodů, vložkování a opravy komínů.

Nízké smluvní ceny!!

Tel: 605 379 799, e-mail: kominictviradovan@seznam.cz

www.facebook.com/StarobelskyZpravodaj

Pár seriálových klapků z Chrobákovy ulice

Šipka s výmluvným nápisem film u odbočky z Junácké na Chrobákovu ulici naznačovala, že spousta bílých aut Česká televize u jedné z vil poblíž lesa má jasný cíl. Veřejnoprávní televize tam natáčela několik záběrů do připravovaného seriálu Stíny v mlze. Půjde o krimipříběhy, v nichž patří hlavní role policejní vyšetřovatelky Magdy Malé herečce Petře Špalkové. „Magda Malá je kriminalistka v hodnosti kapitána. Je to věrný a hodný člověk s analytickou myslí. Pečlivá a důsledná, lpí na detailech. Vedle své práce je bezmezně oddaná své rodině,“ říká o své postavě herečka.

Po jejím boku se objeví třeba Jiří Vyoralík coby policejní kolega Martin Černý. Seriálového manžela hlavní hrdinky

Cedulka napovídala směr.

si zahraje Jaroslav Plesl. A jejich dceru ztvární v seriálu skutečná herečka dceřera Andělka Tichá. Stíny v mlze budou mít dvanáct hodinových dílů, filmaři doposud natočili zhruba tři čtvrtiny scén a to hlavně na severu Moravy a ve Slezsku. Kromě ostravských lokací si zahrály

taky Beskydy, Jeseníky, Orlová, Havířov, Karviná, Český Těšín, Těrlická přehrada a další místa v kraji.

Režisérem seriálu je Radim Špaček, novinka vzniká v Tvůrčí producentské skupině Kateřiny Ondřejkové. „Seriál dává velký prostor osobním linkám hlavních hrdinů. Kdo jsou, jaké mají životy, co prožívají, když nehledají stíny v mlze. To jsou elementy, které jsme v českém seriálu zatím moc neviděli. Zároveň jsem chtěla, aby hlavní postavou byla žena kriminalistka. Zajímá mě, jestli žena, matka, manželka může skloubit osobní život s takto náročnou prací,“ říká kreativní producentka.

Kdy Stíny v mlze uvidí diváci, Česká televize teprve upřesní. **(ph)**

Zastávku posprejoval vandal

Výsledek řádění vandala.

Foto: Radek Wiglasz

Ostře červeným sprejem nastříkané nápisy po celém interiéru přístřešku včetně lavičky a chodníkových dlaždic. Do zastávky U Matěje směr Dubina se v půlce listopadu pustil neznámý vandal.

„Tento člověk si asi neuvědomuje, že spáchal trestní čin. Paragraf 228 trestního zákoníku to říká jasně: ‚Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci. Stejně bude potrestán, kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou.‘ A protože je nouzový stav, tak podle §42 téhož zákona je spáchání trestného činu za krizového stavu přitěžující okolností,“ upozorňuje starosta Mojmír Krejčíček.

Vrácení zastávky do původního stavu ale starobělský úřad neplánuje. „Příští rok chceme vybudovat nové přestupní místo, proto teď přístřešek nebudeme opravovat velkým nákladem. Naši zaměstnanci natrou dřevěnou výplň a lavičku. Stejně písmo je navíc i na cyklostezce do Proskovic. Tam to snad smyje čas. Určitá skupina jinochů je již pod drobnohledem městské policie,“ uvedl k tomu. **(sb)**

Rada zpravodaje má nové členy

Redakční rada Starobělského zpravodaje změnila složení. Od 1. prosince 2020 v ní působí Markéta Groholová, Jarmila Kaločová a Ladislav Dlouhý. Výměnu jednoho ze tří členů schválili starobělské radní.

Podrobnosti přidává starosta Staré Bělé Mojmír Krejčíček: „Jana Fabianová, duše a motor našeho zpravodaje, přešla v České televizi do zpravodajství a nesmí tak psát články,

kteřé by znamenaly možný střet zájmů. Nezbyvalo nám nic jiného, než to vzít na vědomí. Jsme rádi, že spolupracovníci zpravodaje zůstat může. Na pomoc se nám podařilo najít mladou krev – Markétu Groholovou.

Přeji jí hodně úspěchů a věřím, že ji Jana nakazí svým optimismem a nadšením pro náš zpravodaj. Jano, díky a přeje me hodně úspěchu na nové pozici v práci.“ **(sb)**

